

признакъ на прѣдното имъ благосъстояние. Голѣми родове вече нѣма. Запазени сж старитѣ задруги само въ нѣкои мървашки села, напр. въ Тешово и Лжки¹⁾ Стремежътъ къмъ дѣлежъ на всждѣ е силенъ и малко сж случаи, нѣколко женени братя да живѣятъ ведно.

Сѣверо-източната часть отъ Македония има *горно-българско население*, или *шопи*, както ги наричатъ другитѣ имъ съсѣди отъ югъ и западъ. Тия горно-българи минуватъ отъ Самоковско, Дупнишко и Кюстендилско високитѣ планини, завзиматъ Разложката Котловина, съ долината на Места до срѣдата на Момина Клисура, Горно-Джумайската Каза съ срѣдното течение на Струма до градоветѣ Мелникъ и Петричъ, цѣлата долина на Струмица съ градоветѣ Петричъ, Струмица и Радовищъ, цѣлата долина на Брѣгалница, съ Малешово, Пиянецъ, Кочани и Щипъ и по на сѣверъ долината на Пчиня съ притока ѝ Крива, съ градоветѣ Кратово, Крива Паланка и Куманово. Името *копановици*, което Верковичъ дава на жителитѣ въ нѣкои отъ тия мѣста, не съществува.

Горно-българитѣ до Овче Поле и до вододѣлнитѣ ридове Козякъ и Руенъ се отличаватъ отъ другитѣ, що сж по на западъ. Тѣ се наричатъ всѣкога *шопе* и селата имъ *шопски села*. Тия села се състоятъ отъ прѣснати колиби по планинитѣ и ридоветѣ на голѣми разстояния. Събранитѣ сега села въ Разлога сж били разтурени прѣди врѣме. Жителитѣ на Банско знаятъ добръ отъ колко махали нѣкога се е състояло тѣхното село и дѣ сж били. Жилищата на населението сж прости плетени колиби, обикновено състоящи само отъ една стая, най-често безъ коминъ и безъ прозорци. Въ голѣма часть отъ шопскитѣ села и до сега населението е запазило коженитѣ си рунтави калпаци, съ които се отличава много добръ по пазаритѣ въ Петричъ, Струмица, Щипъ и Кочани отъ другитѣ селяни. Особенъ дивъ изгледъ придаватъ дългитѣ нестригани коси на селянитѣ отъ Осоговията. Другитѣ носятъ обикновено само перчини. Въ много села отъ Осоговията младитѣ хора не си бръснатъ и брадитѣ.

Въ Щипско шопскитѣ села обхващатъ Плачковица Планина и хълмоветѣ до Овче Поле; въ Кратовско и Паланечко въ низинитѣ шопскитѣ села сж измѣшани съ полски, които се отличатъ отъ тѣхъ.²⁾

Западно-македонскитѣ българи причисляватъ къмъ шопитѣ жителитѣ на Горни и Долни Пологъ съ градоветѣ Тетово и Гостиваръ.

¹⁾ * * * Пжтуване. Сб. М. XII. 350.

²⁾ Карановъ, Материали по етнографията на Македония. Сб. М. IV. 280—319.